

MNENJE

O NEKATERIH VPRAŠANJIH POSTOPKA PREDLAGANJA KANDIDATOV ZA ČLANE ZNANSTVENEGA SVETA ARRS

Naročnik: Svet za znanost in tehnologijo
Republike Slovenije
Masarykova cesta 16
1000 Ljubljana

Izvajalec: Inštitut za javno upravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani
Poljanski nasip 2
1000 Ljubljana

Avtor: Prof. dr. Rajko Pirnat

Ljubljana, 1.7.2020

KAZALO

1	Uvodno	3
2	Odgovori na postavljena vprašanja	6
2.1	Splošna izhodišča	6
2.2	Razmerje med zapisnikom in zvočnim posnetkom	8
2.3	Ali je postopek, ki ga je SZT s sklepom sprejel 17.4.2020, zakonit? ____	9
2.4	Ali je legitimno, da o istem vprašanju (tj. poteku postopka izbora) SZT sklepa še enkrat? _____	10
2.5	Ali je v primeru, da se sprejme spremenjen sklep o postopku izbora, potrebno celoten izbirni postopek začeti od začetka (tudi razpis)? ____	12
2.6	Ali je v kakršnemkoli primeru mogoče, da ministrica brez predloga SZT ali neupoštevajoč ta predlog sama izbere in imenuje člane Znanstvenega sveta ARRS izmed prispelih prijav? _____	12

1 Uvodno

Dne 25.6.2020 nam je naročnik naročil izdelavo pravnega mnenja o nekaterih vprašanih postopka, po katerem Svet za znanost in tehnologijo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SZT) določi kandidate za Znanstveni svet Agencije za raziskovanje in razvoj Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZS ARRS).

SZT je posvetovalno telo Vlade Republike Slovenije, ustanovljeno skladno z 8. in 9. členom Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti (Uradni list RS, št. 22/06 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 112/07, 9/11, 57/12 - ZPOP-1A, 21/18 - ZNOrg, 9/19, 49/20 – ZIUZEOP; v nadaljnjem besedilu: ZRRS). Po 25. členu Sklepa o ustanovitvi Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 123/03, 105/10; v nadaljnjem besedilu: Sklep o ustanovitvi ARRS) SZT predlaga 6 kandidatov za člane ZS ARRS, ki jih na predlog SZT imenuje minister oziroma ministrica, pristojna za znanost (v nadaljnjem besedilu: ministrica¹). Ker Sklep o ustanovitvi ARRS v 25. členu tudi določa, da ZS ARRS sestavlja šest članov tako, da so zastopana vsa področja znanstvenih ved, mora predlog kandidatov, ki ga oblikuje SZT to upoštevati in kandidate predlagati tako, da zastopajo vsa področja znanstvenih ved. Niti ZRRS niti Sklep o ustanovitvi ARRS ne vsebujeta kaj več določb o postopku oblikovanja predloga kandidatov na SZT.

Kot izhaja iz zapisnika 1. e-seje Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije, ki je bila v petek, dne 17. aprila 2020, ob 10.00 uri preko povezave Zoom, je takrat SZT obravnaval postopek določitve kandidatov za člane ZS ARRS. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljnjem besedilu: MIZŠ) bo² objavilo javni poziv za predlaganje članov, ki bo odprt do 18. maja 2020. Predsednica SZT je predlagala, da se za izbor med prijavljenimi kandidati izmed članov SZT imenuje delovna skupina 4 članov za vodenje postopka in oblikovanje predlogov, ki mora pokrivati vsa področja.

¹ Ne glede na splošna slovnična pravila je uporabljena ženska slovnična oblika zaradi tega, ker je trenutno ministrica dr. Simona Kustec.

² Prihodnjik je v zapisniku glede na datum seje, javni razpis je bil objavljen in po navedbah naročnika se je prijavilo veliko število kandidatov.

Predlagala je naslednjo sestavo komisije za predizbor predlogov za ZS ARRS: dr. Andreja Gomboc, ddr. Boris Turk, dr. Helena Motoh in dr. Mark Pleško. Naloga komisije je bila, da opravi predizbor kandidatov, ki jih nato posreduje v potrditev SZT, o čemer SZT glasuje na prvi naslednji seji. SZT se lahko odloči, da glasuje o celotni predlagani listi kandidatov ali o posameznih kandidatih. Po razpravi, v kateri je bila predlagana tudi razširitev te komisije, je SZT sprejel sklep:

Sklep 4/1: člani SZT so se seznanili s predstavitvijo postopka izbora za znanstveni svet ARRS in z 11 glasovi za in 5 proti potrdili imenovanje komisije za izbor predlogov ZSA v sestavi: dr. Andreja Gomboc, ddr. Boris Turk, dr. Helena Motoh in dr. Mark Pleško.

Kot izhaja iz zapisnika 3. seje Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije, ki je bila v torek, dne 31. marca 2015, je SZT uporabila enak postopek določitve kandidatov tudi v prejšnjem postopku oblikovanja predloga kandidatov za člane SZ ARRS. Kot izhaja iz zapisnika 4. seje Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije, ki je bila v sredo, dne 17. junija 2015, je takratna komisija oblikovala predlog 6 kandidatov in ta predlog je bil, sicer po precej polemični razpravi potrjen.

V sedanjem postopku oblikovanja predloga kandidatov je imenovana komisija pripravila predlog, ki je obsegal po dva kandidata za vsakega zastopnika posamezne znanstvene vede. Izmed 50 kandidatov je izbrala po naslednjih kriterijih: odličnost znanstveno-raziskovalne dejavnosti, uveljavljenost v mednarodnem prostoru, izkušnje pri organizaciji raziskovalnega dela, širša strokovna dejavnost in recenzentske izkušnje v mednarodnem prostoru.

V okviru članov sveta so se pojavile kritike tega predizbora, pa tudi pomisleki o tem, da zapisnik prve e-seje SZT ne odraža dejanskih odločitev sveta. V zvezi s tem naročnik postavlja naslednja vprašanja, na katera želi odgovor v našem mnenju:

1. Ali je za presojo sprejetega sklepa na seji Sveta za znanost in tehnologijo (SZT) merodajen zapisnik ali zvočni posnetek, v primeru, ko se le-ta razlikujeta?
2. Ali je postopek, ki ga je SZT s sklepom sprejel 17.4.2020, da izmed članov sveta imenovana komisija opravi predizbor kandidatov za Znanstveni svet ARRS na podlagi kriterijev, navedenih v javnem pozivu (z dne 17. 4. 2020) ter da SZT

izmed predizbranih kandidatov (2 za vsako področje ved) z glasovanjem izbere enega, zakonit? Je s tem na kakršenkoli način kršeno načelo enakosti pred zakonom in ustavno določene pravice v postopku udeleženih posameznikov?

3. Ali je legitimno, da o istem vprašanju (tj. poteku postopka izbora) SZT sklepa še enkrat, četudi je postopek, kot je bil sprejet s sklepom 17.4., že v teku?
4. Ali je v primeru, da se sprejme spremenjen sklep o postopku izbora, potrebno celoten izbirni postopek začeti od začetka (tudi razpis)?
5. Je v kakršnemkoli primeru mogoče, da ministrica brez predloga SZT ali neupoštevajoč ta predlog sama izbere in imenuje člane Znanstvenega sveta ARRS izmed prispelih prijav? Če da, kdaj je upravičena to storiti?

Naročilu mnenja je naročnik priložil naslednjo dokumentacijo:

- Poslovník o delu Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije;
- Zapisnik 1. e-seje Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije, ki je bila v petek, dne 17. aprila 2020, ob 10.00 uri preko povezave Zoom;
- Komentar k Zapisniku 1 e-seje Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije;
- Poročilo Komisije za predizbor kandidatk in kandidatov za Znanstveni svet ARRS z dne 10.6.2020;
- Excelova preglednica: KANDIDATI PO PODROČJIH ZNANSTVENIH VED – SHORTLIST;
- Dopis – Utemeljitev (glede kandidatov naravoslovno matematične vede, tehniške vede, biotehniške, medicinske, družboslovne ter humanistične vede);
- Zapisnik 4. seje Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije, ki je bila v sredo, dne 17. junija 2015, ob 14.00 uri v prostorih Vlade RS, Ljubljana, Gregorčičeva 27;
- Zapisnik 3. seje Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije, ki je bila v torek, dne 31. marca 2015, ob 15.00 uri v prostorih Vlade RS, Ljubljana, Gregorčičeva 27.

To mnenje je pripravljeno na podlagi predložene dokumentacije in navedb naročnika. Ni mogoče izključiti, da bi bilo drugačno, če bi se izkazalo, da nismo razpolagali s podatki ali dokumenti, ki so pomembni za pravno presojo navedenih vprašanj.

2 Odgovori na postavljena vprašanja

2.1 Splošna izhodišča

Že iz povedanega v prejšnji točki izhaja, da je postopek oblikovanja kandidatov za člane ZS ARRS praktično neurejen, tako v ZRRD kot tudi v Sklepu o ustanovitvi ARRS. Zato je vprašanje, ali je treba upoštevati pri odgovorih na navedena vprašanja kakšne druge pravne omejitve.

Uvodoma je treba poudariti, da pravna vprašanja v zvezi s postopkom določanja kandidatov in imenovanjem članov SZ ARRS ne spadajo v okvir zasebnega prava, saj udeleženci v njem ne vstopajo v civilnopravna razmerja. ARRS je javna agencija in njeno delovanje praviloma spada v okvir javnega prava, isto pa velja tudi za SZT, ki kot posvetovalno telo vlade spada v širši okvir zakonodajne veje oblasti. Pravne okvire za odgovore na postavljena vprašanja je zato treba iskati v okviru javnega prava.

V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, ali pomeni sprejemanje odločitev, tako SZT kot tudi ministrice v postopku imenovanja članov ZS ARRS odločanje o kakšni pravici ali pravni koristi kandidatov, ki so se prijavili. V zvezi s tem je treba navesti dve podobni odločitvi Upravnega sodišča, ko je presojalo akte imenovanja in razrešitev članov Sveta za avtorsko pravo, ki je organ, podoben ZS ARRS, čeprav z bolj poudarjeno samostojnostjo in neodvisnostjo. V sklepu I U 1046/2014 je to sodišče zavrglo tožbo zoper sklep takratnega ministra, pristojnega za gospodarstvo, s katerim jo toženo stranko razrešil z mesta člana Sveta za avtorsko pravo. V obrazložitvi je sodišče navedlo, da je pooblastilo za odločanje o imenovanju in razrešitvi predsednika in članov Sveta za avtorsko pravo kot politična diskrecija izrecno dano ministru za gospodarstvo, kot nosilcu izvršilne veje oblasti, podeljeni na podlagi zakonskih pooblastil. Glede na to akt o imenovanju ali akt o razrešitvi ni upravni akt ali drug akt, ki se lahko izpodbija v upravnem sporu. Še bolj jasno je Upravno sodišče to poudarilo v sklepu III U 460/2011. Po mnenju sodišča izpodbijani sklep o razrešitvi in imenovanju drugega člana sveta ne vsebuje nobene vsebinske odločitve o kakšni materialnopravni pravici, obveznosti ali pravni koristi tožnika in ni bil izdan v okviru izvrševanja upravne

funkcije, pač pa temelji na politični diskreciji. Pooblastilo za odločanje o imenovanju (in razrešitvi) predsednika in članov sveta je kot politična diskrecija po določbi tretjega odstavka 157. f člena ZASP³ dano izrecno ministru za gospodarstvo kot nosilcu izvršilne veje oblasti.

Odločanje o kandidaturah torej ni odločanje o neki pravici, ki bi jo kandidat uveljavljal, zato akt imenovanja oziroma razrešitve ni upravni akt, ki bi se lahko izpodbijal v upravnem sporu. To nedvomno velja tudi za kandidate za člane ZS ARRS – v postopku oblikovanja predlogov za ministrice in v postopku imenovanja ne gre za odločanje o njihovih pravicah ali pravnih koristih. Zato SZT ne uporablja v tem postopku pravil splošnega upravnega postopka in v tem postopku ni zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu.

Odločitve tako SZT kot tudi ministrice v postopku oblikovanja predlogov in imenovanja ZS ARRS so torej akti politične diskrecije, zoper katere ni zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu. Vendar to pa ne pomeni, da z aktom politične diskrecije ne more priti do kršitve ustavnih pravic. Če v takem primeru ni zagotovljeno drugo sodno varstvo, je zagotovljeno varstvo ustavne pravice v upravnem sporu. Vendar to ni spor o zakonitosti akta imenovanja ali razrešitve po prvem odstavku 157. člena Ustave, pač pa spor zaradi kršitve ustavne pravice z aktom ali dejanjem državnega organa po drugem odstavku tega člena. Vendar poudarjamo – ta upravni spor je omejen na presojo, ali je prišlo do neupravičenega posega v ustavno pravico, torej do njene kršitve in na izrekanje ukrepov za njeno varovanje.

Navedeno torej pomeni, da v večjem delu postopek določanja predlogov za imenovanje članov ZS ARRS in samega imenovanja teh članov ni pravno urejen. Kljub temu pa je treba upoštevati določbe ZRRS in Akta o ustanovitvi ARRS, kolikor ga urejajo, hkrati pa tudi upoštevati, da postopek ne sme biti izveden tako, da bi v njem prišlo do kršitve kakšne ustavne pravice.

³ Takrat veljavni Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 - uradno prečiščeno besedilo, 68/08, 110/13 in 56/15)

2.2 Razmerje med zapisnikom in zvočnim posnetkom

Poslovnik SZT govori o zapisniku sej sveta v številnih določbah. Za obravnavano problematiko je pomembna določba 19. člena, ki določa, da se o sejah sestavi zapisnik, ki obsega zaporedno številko seje, datum in kraj seje, imena navzočih in odsotnih članov sveta ter imena drugih navzočih, sprejeti dnevni red, kratko vsebino razprave in sprejete sklepe k posameznim točkam dnevnega reda. V tretjem odstavku 19. člena Poslovnik SZT ureja način potrjevanja zapisnika, ki obsega pošiljanje osnutka zapisnika članom sveta, rok za dajanje pripomb in potrditev zapisnika na naslednji seji SZT. Potrjen zapisnik je glede na to po našem mnenju javna listina in šteje za verodostojen dokument o tem, kaj se je na seji dogajalo.

Na drugi strani prvi odstavek 19. člena določa, da magnetograma seje, torej zapisa njenega zvočnega posnetka, ni mogoče uporabljati za javne namene, razen če je avtoriziran. Ni sicer povsem jasno, kaj izraz »avtoriziran« v tem kontekstu pomeni, vendar gre najverjetneje za postopek, v katerem bi vsak član SZT za tisti del magnetograma, kjer je zapis njegovih besed na seji, s podpisom izjavil, da je zapis teh besed točen. Drugače te besede ni mogoče razumeti, saj avtorizira lahko vsakdo le svoje lastne besede.

Seveda pa lahko v okviru postopka potrditve zapisnika vsak član SZT ugovarja, da zapisnik ni točen in v tem okviru lahko tudi uporablja kot dokaz magnetogram seje. Če SZT v postopku potrjevanja zapisnika ugotovi, da je dejansko bil potek seje drugačen (drugačna razprava članov sveta, drugačen sklep, drugačno glasovanje), seveda SZT lahko popravi zapisnik in potrdi tak popravljen zapisnik. Vendar je treba upoštevati, da je ključen akt potrditve – večina članov, ki odloča o potrditvi zapisnika, mora v takem primeru biti za to, da se zapisnik spremeni, torej biti prepričana, da je pri zapisniku prišlo do napake. Ko pa je zapisnik potrjen, pa po našem mnenju šteje za verodostojen zapis seje in sprejetih sklepov.

Iz tega izhaja, da je treba šteti, da je potrjen zapisnik dokument, iz katerega izhaja, kaj se je dogajalo na seji, med drugim tudi, kakšna je bila razprava na seji in zlasti, kakšni so sklepi SZT. Če se tudi po potrditvi pojavi dvom o tem, kaj je vsebina odločitve ali vsebina razprave, pa po našem mnenju ni dovoljeno spreminjati potrjenega zapisnika,

pač pa z novim odločanjem na novi seji sprejeti poseben sklep, s katerim se že sprejeti sklep spremeni ali dopolni.

Na kratko torej, merodajen je zlasti potrjen zapisnik. V postopku odločanja o potrditvi je mogoče z magnetogramom ali tudi zvočnim posnetkom dokazovati, kaj je bilo dejansko dogajanje na seji in v tem postopku se lahko zapisnik spremeni in potrdi spremenjen zapisnik. Potrjen zapisnik šteje za verodostojnega, morebitno odločanje o tem, da je bil sprejet drugačen sklep, pa mora biti sprejeto kot nov sklep SZT na novi seji.

2.3 Ali je postopek, ki ga je SZT s sklepom sprejel 17.4.2020, zakonit?

Gre za vprašanje, ali je postopek, da izmed članov sveta imenovana komisija opravi predizbor kandidatov za Znanstveni svet ARRS na podlagi kriterijev, navedenih v javnem pozivu (z dne 17. 4. 2020) ter da SZT izmed predizbranih kandidatov (2 za vsako področje ved) z glasovanjem izbere enega, zakonit in ali je s tem na kakršenkoli način kršeno načelo enakosti pred zakonom in ustavno določene pravice v postopku udeleženih posameznikov.

Zakonitost v širšem pomenu pomeni skladnost z veljavnim pravom, torej z Ustavo, zakoni in podzakonskimi predpisi, pa tudi pravnimi načeli. Glede na navedeno je treba ugotoviti, ali navedeni postopek v kateremkoli delu krši tako opredeljeno načelo zakonitosti.

Nedvomno ta postopek ni v neskladju z ZRRS, saj ta zakon ne določa nobenega postopka za oblikovanje seznama kandidatov za člane ZS ARRS, ki ga SZT posreduje ministrici v odločitev o imenovanju. Isto velja tudi za druge zakone, pa tudi za Sklep o ustanovitvi ARRS – ni videti nobenega neskladja, saj ta vprašanja preprosto niso nikjer urejena. Načina oblikovanja predloga kandidatov za člane in predsednika ZS ARRS tudi ne ureja novi Poslovnik SZT, ki je bil sprejet 2.12.2019.

Glede na to je edino vprašanje, ali ta postopek krši katero od ustavnih pravic. Ker se, kot že rečeno, v tem postopku ne odloča o nobeni pravici ali pravni koristi kandidata,

je treba zgolj ugotoviti, ali so v tem postopku kandidati, ki so se prijavili na javni razpis, obravnavani v skladu s temeljnimi načeli vsakega poštenega postopka, kot izhajajo iz 22. člena Ustave, ki ima naslov enako varstvo pravic. V kontekstu obravnavanega postopka je treba zlasti poudariti enak položaj kandidatov v postopku, upoštevanje razpisnih pogojev in izvedba predizbora po razumnih in nediskriminatornih kriterijih.

Menimo, da ta postopek izpolnjuje te pogoje. Komisija je ocenila vseh 50 prispelih vlog kandidatov. Za predizbor je izbrala razumne kriterije, ki se nanašajo na znanstveno odličnost in raziskovalno delo ter objave in je te kriterije ob rezultatih predizbora tudi jasno predstavila. Samo dejstvo, da v tem postopku SZT ne glasuje o vseh prijavljenih kandidatih, pač pa se v prvem krogu oblikuje lista kandidatov, o katerih se glasuje, pa ne pomeni kršitve teh ustavnih načel poštenega postopka. Postopek je bil za vse kandidate enak, obravnavani so bili po enakih in razumnih kriterijih in ne razpolagamo s podatkom, da bi komisija pri svojem delu kandidate obravnavala različno.

Glede na to je treba ugotoviti, da postopek, kot je naveden v začetku te točke, ni nezakonit in ne pomeni kršitve načela enakosti ali kakšne druge ustavne pravice kandidatov.

2.4 Ali je legitimno, da o istem vprašanju (tj. poteku postopka izbora) SZT sklepa še enkrat?

Vprašanje se ne nanaša le na zakonitost take morebitne ponovne odločitve SZT o načinu izvedbe postopka, pač pa na legitimnost take odločitve. Kljub temu je najprej treba reči nekaj besed o zakonitosti oziroma pravni pravilnosti, nato pa o legitimnosti.

Kot že rečeno, zakonitost v širšem pomenu pomeni skladnost z Ustavo, zakoni, podzakonskimi predpisi in pravnimi načeli, torej skladnost z vsem veljavnim pravom. Najprej je treba ugotoviti, da noben zakon ali drug predpis ne prepoveduje SZT, da o vprašanju vodenja svojega lastnega postopka, ki sicer ni pravno urejen, ponovno odloča. V tem postopku do sedaj noben kandidat še ni pridobil nobene pravice⁴, če pri tem še dodatno upoštevamo dejstvo, da se v tem postopku tako ali tako ne odloča o

⁴ To, da je komisija določene kandidate uvrstila na krajši seznam, nikakor ne predstavlja pridobitev neke pravice v pravnem smislu.

pravicah kandidatov. Glede na to morebitna odločitev SZT, da spremeni postopek, ki je v teku, razveljavi svoj prejšnji sklep in sprejme sklep o drugačnem vodenju tega postopka, ne vpliva na nobene pravice kandidatov ali tudi drugih oseb. Morebitna odločitev SZT, da sedaj v teku spremeni postopek, bi torej ne bila nezakonita in pravno nepravilna.

Vprašanje legitimnosti pa je širše. Legitimnost ni (le) legalnost, torej zakonitost in pravna pravilnost, ampak je več⁵. Legitimnost v kontekstu tega vprašanja pomeni zlasti skladnost s temeljnimi postulati pravičnosti, kot so se oblikovali v pravni zavesti. V tem okviru je treba omeniti pravno maksimo *stare decisis*⁶, ki ima sicer v različnih povezavah različne pomene⁷, v obravnavani povezavi pa zlasti pomeni zavezo vsakega organa, da ne spreminja svojih odločitev brez resnih, stvarnih in prevladujočih razlogov. Razlogi morajo biti resni, torej taki, da narekujejo veliko in utemeljeno potrebo po drugačni odločitvi, biti morajo stvarni, torej taki, ki resnično obstojijo, in biti morajo prevladujoči, torej taki, da prevladajo nad pomenom ohranjanja že sprejete odločitve. Takih razlogov pa v obravnavanem primeru ni videti, zato menimo, da taka sprememba ne bi bila legitimna.

Če povzamemo, morebitna nova odločitev SZT, s katero bi spremenil postopek odločanja o določitvi kandidatov za člane in predsednika ZS ARRS, bi ne bila nezakonita in zaradi nje noben kandidat ne bi mogel uveljavljati pravnega varstva v upravnem sporu. Menimo pa, da taka odločitev ne bi ustrezala zahtevam legitimnega delovanja SZT.

⁵ Včasih legalnost sploh ne pomeni legitimnosti, saj je pravo v posebnih razmerah lahko tako oddaljeno od pravičnosti, da ni legitimno, da predstavlja ne-pravo. Ampak to ni vprašanje za to mnenje.

⁶ Vztrajati pri svoji odločitvi, ostati odločen.

⁷ Med drugim je ta maksima tudi podlaga za precedenčni sistem sodnega odločanja.

2.5 Ali je v primeru, da se sprejme spremenjen sklep o postopku izbora, potrebno celoten izbirni postopek začeti od začetka (tudi razpis)?

Pri tem vprašanju seveda odločamo o nekoliko hipotetični situaciji, saj taka odločitev še ni bila sprejeta. Če bi SZT sprejel drugačno odločitev o vodenju postopka izbora kandidatov (npr. da glasuje o vseh kandidatih), bi ob tem moral sprejeti tudi nov sklep in odločiti, kateri del že izvedenega postopka se razveljavi in v katero fazo se postopek vrne. Menimo pa, da pri tem ne more odločiti, da se razveljavi javni razpis, saj je ta razpis akt ministrstva, o katerega razveljavitvi SZT ne more odločati.

To pomeni, da ne le, da je mogoče, SZT tudi mora izvesti morebiten nov, drugačen postopek z upoštevanjem kandidatov, ki so se prijavili na dosedanji javni razpis⁸. Od vloženih kandidatur dalje pa je v pristojnosti SZT, da določi postopek izbora med kandidati, pri čemer mora upoštevati že navedena temeljna načela poštenega postopka, ki izhajajo iz 22. člena Ustave.

Končni odgovor torej je, da tudi v primeru morebitne odločitve SZT za nov postopek izbora med kandidati, ni potrebno in tudi ni mogoče razveljaviti javnega razpisa. V ostalem pa se izbirni postopek lahko spremeni, vendar upoštevajoč temeljna ustavna načela poštenega postopka.

2.6 Ali je v kakršnemkoli primeru mogoče, da ministrica brez predloga SZT ali neupoštevajoč ta predlog sama izbere in imenuje člane Znanstvenega sveta ARRS izmed prispelih prijav?

Menimo, da to ni dopustno. Sklep o ustanovitvi ARRS v 25. členu jasno določa, da člane in predsednika znanstvenega sveta imenuje minister, pristojen za znanost, na predlog Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije. Sklep je sprejela vlada in zavezuje tudi ministra. Poleg tega je za tako ureditev razlog v tem, da se pri določitvi članov in predsednika ZS ARRS upošteva znanstveno-raziskovalno sfero, ki je najbolj poklicana, da izbere najprimernejše kandidate.

⁸ Seveda obstoji tudi tveganje, da bi kateri od kandidatov kandidaturo umaknil.

Če bi nastale razmere, v katerih bi SZT zaradi blokad ne mogel določiti predloga kandidatov za člane in predsednika ZS ARRS, hkrati pa bi bilo delovanje tega sveta nujno, bi morala vlada spremeniti Sklep o ustanovitvi ARRS in v njem rešiti tak položaj. Pri tem se zdi primerneje, da bi do imenovanja novega predsednika in članov ZS ARRS podaljšala mandat dosedanjim članom in predsedniku, saj bi s tem manj posegla v avtonomijo znanstveno-raziskovalnega področja. Ni pa izključena možnost, da bi v takem primeru v Sklepu o ustanovitvi ARRS vlada tudi določila, da lahko minister izmed prijavljenih kandidatov sam opravi izbor in imenuje predsednika in člane ZS ARRS. Vendar, brez spremembe Sklepa o ustanovitvi ARRS to po našem mnenju ni dopustno.

Kratek odgovor na vprašanje torej je, da brez spremembe Sklepa o ustanovitvi ARRS ministrica ne more sama in brez predloga SZT imenovati predsednika in članov ZS ARRS.

prof. dr. Rajko Pirnat